

Sprawozdanie

komisji gospodarstwa krajowego o wniosku posła Merunowicza i towarzyszy
w przedmiocie regulacji Pełtwi.

Wysoki Sejmie!

Przekazany uchwałą Wysokiego Sejmu z dnia 6. listopada 1890 komisji gospodarstwa krajowego do oceny i zdania sprawy wniosków posła Merunowicza ma na celu przyspieszenie regulacji Pełtwi, oraz wskazanie Wydziałowi krajowemu kierunków, w jakich projekt techniczny ma być opracowany, a następnie całe przedsiębiorstwo wykonanem.

Co do ogólnej części wniosku, która zawiera rezolucję wzywającą Wydział krajowy do spieszego przedłożenia Wysokiemu Sejmowi wniosków względem regulacji Pełtwi, zauważa komisya, że wezwanie to wobec uchwalonej już przez Wysoki Sejm na posiedzeniu z dnia 15. listopada b. r., rezolucyi w sprawie melioracji bagien w dorzeczu Bugu, do którego wpada także Pełtew, jest bezprzedmiotowem.

Również zbyt czynnem okazuje się zalecanie Wydziałowi krajowemu, by oznaczył w mającym się wnieść przedłożeniu czas trwania robót, tudzież rozkład kosztów, gdyż podobne postanowienia znajdując się i znajdując się muszą w każdej ustawie specjalnej, mającej za przedmiot jakąkolwiek meliorację.

Natomiast nie może odmówić komisya gospodarstwa krajowego pewnego znaczenia zaproponowanemu we wniosku posła Merunowicza zasadom, ni jakich ma być opartym tak projekt ustawy o regulacji Pełtwi, jak i projekt techniczny, odnoszący się do tej regulacji. A mianowicie zgodnie ze swem sprawozdaniem o przedłożeniu Wydziału krajowego w sprawie popierania melioracji, przyłącza się przedewszystkiem komisya do zasady postawionej we wniosku posła Merunowicza, ażeby regulacja Pełtwi przeprowadzoną być mogła przez kraj, nie zaś przez spółkę, bo dotychczasowe doświadczenia za tym sposobem prowadzenia robót melioracyjnych przemawiają.

Również przyznaje komisya i dalszym dwom zasadom zaproponowanym przez posła Merunowicza pewną wagę, a to:

ażeby regulacja objęła systematyczną regulację Pełtwi od źródeł do ujścia wraz z potrzebnem uregulowaniem dopływów przy uwzględnieniu celów sanitarnych i melioracyjno-gospodarczych, oraz ażeby w miarę korzyści, jakie kanalizacja Lwowa z projektowanej regulacji odniesie, oprócz właścicieli gruntów, także miasto Lwów pociągniętem było do konkurencji.

Pierwsza bowiem z tych zasad przyjętą już została powszechnie przez zjazdy rolnicze i techniczne, druga zaś znajduje usprawiedliwienie w postanowieniach krajowej ustawy wodnej, a w szczególności w §. 10 tej ustawy i podniesioną już została przez Wydział krajowy w pierwszym przedłożeniu o regulacji Pełtwi z roku 1885.

Nie odmawiając jednak praktycznej doniosłości wnioskowi posła Merunowicza, komisya gospodarstwa krajowego sądzi, że skoro jeszcze badania przedwstępne, rokowania ze stronami i ostateczne ustalenie projektu regulacji Pełtwi nie zostały ukończone, byłoby przedwczesnem uchwalenie przez Wysoki Sejm wniosku, gdyż Wydział krajowy nie miałby wówczas swobody działania.

Dlatego też komisya gospodarstwa krajowego nie proponując Wysokiemu Sejmowi uchwalenia powyższego wniosku w dosłownem brzmieniu, może tylko zalecić przekazanie go Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia, przyczem wyraża oczekiwanie, że główny cel, jaki poseł Merunowicz miał na oku, będzie osiągniętym, a Wydział krajowy nie związany z góry stanowczemi uchwałami Wysokiego Sejmu, starać się będzie załatwić rzecz zgodnie z postanowieniami krajowej ustawy wodnej i z uwzględnieniem różnorodnych interesów w grę tu wchodzących.

Komisya gospodarstwa krajowego wnosi tedy:

Wysoki Sejm uchwalić raczy

Wniosek posła Merunowicza i towarzyszy Ls. 651 w sprawie regulacji Pełtwi przekazuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia zasad w tym wniosku wskazanych przy wypracowaniu projektu technicznego i ułożeniu projektu ustawy, która mieć będzie za przedmiot tę regulację.

Lwów dnia 24. listopada 1890 roku.

Przewodniczący :

Polanowski w. r.

Sprawozdawca :

J. Tarnowski w. r.